

ser af Lovbestemmelser i Mindelighed med en Advarsel eller med Erlæggelsen af ubetydelige Bøder, uden at vedkommende Fabrikinspektør har haft nogen Adgang til forinden at udtale sig i Sagen. Der er her foretaget Ændringer, sigtende til at forhindre dette uheldige Forhold, og man vil finde Bestemmelserne i Lovforslagets § 26, som udtrykkelig fastsætte, at disse Sager ikke kunne afgøres uden Dom, medmindre Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet dertil giver Samtykke.

Med Hensyn til Organizationen af Fabriktilsynet har man i Folketinget vedtaget Bestemmelser, som jeg tror ville finde almindelig Tilslutning og Paaskønnelse. Det er jo ved disse betydningsfulde Love saaledes, at naar ikke Kontrollbestemmelserne og Udførelsesbestemmelserne betrygges, bliver Loven let et dødt Bogstav. Jo mere udviklet altsaa Fabrikinspektionen er, desto bedre vil Loven fungere, og hvor en saadan Inspektion mangler, ved man af Erfaring, at Loven overhovedet ikke har nogen Virkning. Nu er det saaledes, at Folketinget har vist sig meget imødekommende paa dette Omraade og har sagt: Skulle vi have denne Lov med denne store Udvidelse til disse mange Tusinde ny Virksomheder, som kunne blive inddragne under den, saa erkende vi, at vi ogsaa maa tilvejebringe en Fabrikinspektion, som kan siges at være fuldt ud tilfredsstillende. Det gør man ved at foreslaa en Direktør for Fabriktilsynet, 2 Underdirektører med tilhørende Kontorpersonale og saa et Antal Assistentter efter Fornødenheden, som der ikke er sat nogen Begrænsning for, men der er fastsat en højere Løn for dem end den, de nu have, og indrømmet dem en Pensionsret, som de for nærværende Tid mangle. Jeg tror nok, at den Ordning, som her er foreslaaet, nærmer sig til alt, hvad man er berettiget til at ønske, i hvert Fald har jeg ikke turdet haabe, at vi skulde komme videre, end man i den Henseende har vist sig villig til at gaa i det andet Ting.

Jeg skal endnu omtale et enkelt Punkt ganske kort, fordi det ligger uden for Lovens øvrige Ramme. Loven er jo en Lov om Arbejde i Fabrikker og dermed lige-stillede Virksomheder, samt det offentlige

Tilsyn dermed. Det er sikkert, at alt som Aarene gaa, vokser Forlangendet om, at der ogsaa skal kunne træffes Foranstaltninger mod Børns Udbytning i Virksomheder, som ikke angaa Fabrikker eller fabrikmæssigt drevne Virksomheder. Jeg tvivler ikke om, at det vil blive en Opgave for kommende Rigsdage efter kortere eller længere Tids Forløb at træffe Bestemmelse i Henseende til, at Børn ikke blive misbrugte eller udnyttede i Arbejdsøjemed ud over deres Evne uden for de her angivne Virksomheder. Men vi maa først have dette i Orden, først have ordnet Spørgsmaalet med Hensyn til de Arbejdssteder under Haandværk og Industri, som kunne blive gjorte til Genstand for saadan effektiv Inspektion, som her er Tale om. Dette er nødvendigt, eftersom vi kunne sige os selv, at det Apparat, som skal gennemføre denne Lov, de Organer, som skulle bringe disse Bestemmelser ud i Livet, ikke kunne anvendes, hvor Talen er om Børn, der anvendes uden for fabrikmæssig Virksomhed, f. Eks. til Bygning eller paa Forlystelses-etablissementer, Teatre o. s. v. For den mest overvejende Del ville saadanne Arbejdssteder ikke kunne blive Genstand for en lignende Behandlingsmaade som Fabrikker og Værksteder. Derimod har man ment at ville gøre en lille Begyndelse til en saadan Udvidelse ved Bestemmelsen om, at det skal staa Kommunerne frit for ved bestemte Arter af Virksomhed uden for Landbrug, Havebrug og Skovbrug, som ikke ere Arbejdstilsyn undergivne, at fastsætte, at Anvendelse af Børn, som ikke ere lovlig udskrevne af Skolen, enten indskrænkes eller ganske forbydes i den paagældende Kommune. Paa samme Maade kan det for saadanne Erhvervsvirksomheder fastsættes, at Personer, som vel ere udskrevne af Skolen, men endnu ikke ere fyldte 18 Aar, ikke maa arbejde ud over den Grænse, som det skønnes nødvendigt at fastsætte for at bevare de paagældendes Sundhed og Sædelighed, samt at disse Bestemmelser Overholdelse er underkastet Politiets Tilsyn. Det vil sige, enhver Kommune i Landet kan med Ministeriets Samtykke vedtage Indskrænkninger af saadanne Børns og unge Personers Arbejdstid, for saa vidt Talen ikke er om Landbrug, Skov-